

Serwis Informacyjny Solidarności

Wydanie Specjalne
październik/grudzień 2014

Pęknięcie między wschodem a zachodem

7 października 2014r. w Bielsku-Białej odbyła się konferencja podsumowująca międzynarodowy projekt pt. "Rokowania w firmach ponadnarodowych".

Podczas konferencji zaprezentowano rezultaty projektu oraz odbył się panel dyskusyjny poświęcony roli związków zawodowych w państwach rozwiniętej gospodarki kapitalistycznej. W dyskusji wzięli udział przedstawiciele partne-

ra LO-Norway oraz eksperci z Polski.

Zapraszamy do lektury bardzo ciekawego artykułu Krzysztofa Świątko pt. „Pęknięcie między wschodem i zachodem Europy” zamieszczonego w Tygodniku Solidarność nr 46 z 14 listopada 2014r.

Poniżej fragmenty artykułu

[...] Bente Lovås z Norwegii, z fabryki czekolady Mondelez, przyznała, że rządy krajów Europy Wschodniej przyjęły model budowania konkurencyjności własnych gospodarek oparty na niskich wynagrodzeniach i standardach socjalnych. - Niskie płace w Polsce, a jeszcze bardziej na Ukrainie, pozostają atrakcyjne dla inwestorów i nikt nie będzie chciał zre-

zygnować z korzyści, które są z tym związane. Podobnie jest w innych krajach wschodniej Europy. To czego potrzebujecie to silne związki zawodowe. Bez tego nic nie osiągniecie, także na poziomie europejskim - motywowała. - W naszej fabryce szefem ds. personalnych był Szwed, który zaprezentował analizę zawierającą informacje, jak wiele osób należy do związków w poszczególnych krajach. Zarząd liczył się z tymi krajami, w których były silne związki. Musimy wymieniać

się doświadczeniami. W naszej firmie dzielimy się informacjami od zarządu z organizacjami w innych krajach i nikt nie może działać przeciwko drugiemu. [...]

[...] Podsumowując konferencję przewodniczący „S” Piotr Duda podkreślił, że związkowcy powinni rozmawiać o ponadnarodowych układach zbiorowych pracy. - Wszyscy mówią o Europie socjalnej, tylko nikt jej naprawdę nie chce, oprócz związkowców. Dziś korporacje chcą konkurować ze sobą nie marzą i kosztami organizacyjnymi, a kosztami pracy. Wszystko przerzuca się na pracowników. Nie możemy pozwolić na rozgrywanie nas przez pracodawców. Musimy być solidarni, tworzyć wspólną reprezentację w stosunku do zarządzających w koncernach międzynarodowych. Jako związki zawodowe jesteśmy

Podziękowanie

Korzystając z okazji Zespół Projektowy pragnie gorąco podziękować wszystkim, którzy umożliwili przeprowadzenie badań w swoich zakładach pracy. NSZZ „Solidarność” jako pierwsza przeprowadziła badania jakości rokowań w Polsce. Dzięki Wam uzyskaliśmy cenne dane,

zidentyfikowaliśmy zjawiska, które zostały zbadane i opisane w publikacji pt. „Raport z badań rokowania zbiorowe w firmach ponadnarodowych”.

Podziękowania kierujemy również w stronę uczestników szkoleń i trenerów. Dziękujemy Wam za aktywny udział, zgłaszane uwagi i sugestie. To dzięki Waszemu zaangażowaniu udało się zrealizować wszyst-

kie zaplanowane działania, a działania te były bardzo dobrze odbierane przez naszych partnerów z LO-Norway i norweską instytucję zarządzającą.

Jest to ostatni SIS - Wydanie Specjalne poświęcone realizacji tego projektu. Wszystkie numery SIS - Wydanie Specjalne są dostępne na stronie Komisji Krajowej. Zapraszamy do lektury.

Przed nami ostatnie prace ewaluacyjne. Podsumowując i oceniając realizację działań podjętych w ramach projektu będziemy wyciągać wnioski na przyszłość, pomocne przy tworzeniu i realizacji kolejnych przedsięwzięć w okresie programowania 2014–2020. Liczymy, że także te przyszłe inicjatywy spotkają się z Waszym nieocenionym wsparciem.

Landsorganisasjonen i Norge

Szkolenie bez fajerwerków ale z efektami

W szkoleniach "Rokowania zbiorowe: od ponadnarodowych do lokalnych praktyk" uczestniczyło 147 liderów dialogu autonomicznego. Poniżej przeczytamy wypowiedzi sześciu uczestników szkoleń oraz wypowiedzi dwóch trenerów z prowadzących szkolenia.

Justyna Franczyk-Filipek / prawnik, Region Małopolski NSZZ "Solidarność" odział w Nowym Sączu

Dzięki warsztatowi opracowanemu przez zespół ds. programu szkoleniowego w ramach projektu realizowanego przez Komisję Krajową NSZZ „Solidarność” grupa osób uczestniczących w szkoleniu podnosiła swoją skuteczność osiągania celów negocjacyjnych oraz efektywność prowadzonych negocjacji w macierzystych zakładach pracy. Uczestnicy osiągnęli to poprzez nieszablonowe spojrzenie na sam proces negocjacyjny, jak również rozwijanie umiejętności w kluczowych obszarach skutecznych negocjacji objętych programem szkolenia.

Związkowcy rozwijali swój potencjał negocjacyjny – aby w przyszłości negocjować jeszcze sprawniej i skuteczniej. Pracując w grupie nabywali umiejętności prowadzenia efektywnych i skutecznych negocjacji, przyswoili wiedzę i narzędzia niezbędne do osiągania celów poprzez negocjacje oraz utrwalali poznane narzędzia przy pomocy wielu praktycznych ćwiczeń opartych na rzeczywistych przypadkach. Wśród

uczestników wysoko ceniona była możliwość wzajemnej wymiany doświadczeń, wspólne opracowanie i porównanie dobrych praktyk oraz okazja podzielenia się z uczestnikami swoją wiedzą na dany temat. Odbyte szkolenie - zgodnie z deklaracjami uczestników - pozwoli im wykorzystać poznaną wiedzę i narzędzia do przygotowania się do sytuacji negocjacyjnych, z którymi mogą spotkać się w swojej pracy. (prowadząca szkolenie)

Eugeniusz Formejster / przewodniczący Komisji Międzyzakładowej NSZZ „Solidarność” Pfeleiderer Grajewo S.A.

Nieodzownym elementem dialogu, będącego podstawą działania nowoczesnych firm, są rokowania zbiorowe. W krajach o ugruntowanej demokracji w aktach prawa układowego (ponadzakładowego i zakładowego) uregulowanych jest wiele kwestii dotyczących funkcjonowania zakładów, wiele zapisów regulujących obowiązki i uprawnienia pracodawcy i pracowników. Uprawnienia pracownicze są o wiele korzystniejsze od tych wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów. Tak ustanowione prawo pracy jest najskuteczniejsze, spełnia ono swoją rolę.

W Polsce mamy wiele firm o zasięgu ponadnarodowym – firm, których macierzyste zakłady wywodzą się z różnych krajów - dlatego bezcenna wręcz dla działacza związkowego jest wymiana doświadczeń, poznawanie ciekawych rozwiązań, które już gdzieś zastosowano i one doskonale się sprawdzają.

By nie wywarzać otwartych drzwi, można skorzystać ze sprawdzonych rozwiązań.

Taka wymiana doświadczeń to doskonale uzupełnienie wiedzy na temat rokowań zbiorowych, którą każdy z uczestników, w ramach prowadzonych szkoleń, poznał lub utrwalił. Na pozyskanie tej wiedzy miało wpływ sposob prowadzenia szkoleń oraz merytoryczni i kompetentni trenerzy. Zdobyta wiedza wzmacnia rolę działacza związkowego, staje się on tym samym równorzędnym partnerem dla pracodawcy oraz, co także bardzo istotne, dla działaczy związkowych z innych krajów objętych działaniem danej grupy kapitałowej, np. w Europejskich Radach Zakładowych.

Wielu działaczom zakładowym NSZZ „Solidarność” udało się wykorzystać standardy obowiązujące w ich koncernach ponadnarodowych - i w ramach dialogu wynegocjować korzystne rozwiązania dla pracowników. Takie zakłady powinny być przykładem dla innych, powinny przeciwdziałać rozwiązaniom niegodziwym (wykorzystującym bezcennie pracowników), powinny motywować do pracy działaczy związkowych i - co najbardziej istotne - powinny motywować pracodawców i elity rządzące do stanowienia prawa pracy, w tym poziomu wynagrodzeń w drodze dialogu w ramach układów zbiorowych pracy.

To wszystko z kolei powinno przełożyć się na zainteresowanie pracowników zrzeszaniem się w związki zawodowe, a szczególnie w NSZZ „Solidarność”. (uczestnik szkolenia)

Artur Krasieński / z-ca przewodniczącego Komisji Zakładowej NSZZ Solidarność nu 3055 w Mars Polska Sp. z o.o. Sochaczew

Co do przemyśleń na temat szkolenia - to jak najbardziej wiedza przydatna. Na co dzień nie posiadamy wiedzy na temat, jak poruszać się w prawie pracy, jak reagować w momencie, kiedy zgłaszają się do nas pracownicy. Nasza wiedza częściowo pozwala nam, członkom komisji zakładowych, udzielić porady co do dalszych działań i realnie ocenić szanse na rozwiązanie sporów bądź problemów pracowników - bez konieczności kierowania spraw do sądów. Często pozwala ona rozwiązywać sprawy na gruncie firmowym bądź na poziomie komisji zakładowych. Poza tym kontakt z ekspertami - na co dzień borykającymi się z takimi problemami i sprawami sądowymi, podającymi przykłady wzięte z życia - mnie osobiście bardzo pomogły zrozumieć mechanizmy prawnicze i interpretacje przepisów nie do końca oznaczających literalnie to, co zawierają. Materiały, które otrzymaliśmy, są bardzo przydatne, esencjonalne oraz bogate w przykłady, że nie zawsze prawo jest prawem, a często tylko zbieraniną artykułów i paragrafów, nie mających nic wspólnego z rzeczywistością. Jak najbardziej widzę potrzebę dalszego poszerzania wiedzy u jak największej liczby członków związku zawodowego na te tematy. Jednocześnie pokuszę się o uwzględnienie również innych tematów, mianowicie: dyskryminację i problemy kobiet, młodzi i ich problemy z zatrudnieniem. Ludzie młodzi są naszą przyszłością i przyszłością związku zawodowego. (uczestnik szkolenia)

Jadwiga Józwiak / przewodnicząca MOZ NSZZ „Solidarność” Saint-Gobain HPM Polska Sp.z o.o. członek Komitetu w Ograniczonym Składzie Konwencji SG

Szkolenie zorganizowane bardzo profesjonalnie. Świetni wykładowcy - ich rozległa wiedza i doświadczenie pozwalały na rozwianie wszystkich wątpliwości, jakie mieli poszczególni uczestnicy szkolenia. Dobrze przygotowane materiały szkoleniowe były przez nas wykorzystywane w poszczególnych ćwiczeniach. Praca w grupach dawała możliwość sprawdzenia posiadanej już wiedzy, jak również zastosowania informacji zdobytych na szkoleniu. Idealnie by było, aby szkolenie trwało o jeden dzień dłużej. Zakwaterowanie i catering również bez zarzutu. Serdecznie dziękuję, że mogłam uczestniczyć w tak wspaniałym projekcie. (uczestniczka szkolenia)

Paweł Szpunar / przewodniczący Organizacji Międzyzakładowej NSZZ "Solidarność" ZELMER S.A.

W dniach 19-22.05. 2014 r. brałem udział w szkoleniu: „Rokowania zbiorowe: od ponadnarodowych do lokalnych praktyk”, w ramach projektu realizowanego przez Komisję Krajową NSZZ „Solidarność”.

Szkolenie oceniam bardzo dobrze pod względem przygotowania i prowadzenia przez trenerów oraz wysokiej jakości materiałów szkoleniowych.

Podczas zajęć poznałem sposoby prowadzenia rokowań, ich poszczególne etapy oraz sposoby budowania siły przetargowej organizacji związkowej. Dużą wartością było poznanie sześciu europejskich modeli koordynacji rokowań zbiorowych. Była to także okazja poznania koleżanek i kolegów z organizacji zakładowych wielu branż z całego kraju, a prowadzone gry i zabawy dały możliwość wymiany praktyk negocjacyjnych. Szkolenie zakończyło się wspólnym wnioskiem o dalsze ich kontynuowanie. (uczestnik szkolenia)

Sławomir Kubera / przewodniczący KM NSZZ „S” Bilfinger Infrastructure SA. Organizacja Międzyzakładowa nr 1012 Region Mazowsze NSZZ „Solidarność”

Szkolenie pozwoliło przede wszystkim wymienić się doświadczeniem między uczestnikami oraz przećwiczyć różne warianty zachowań w konfrontacji z pracodawcami, wymienić uwagi związane z zastosowaniem prawa pracy, prowadzeniem negocjacji. Bardzo pouczające były materiały o specyfice prawa pracy w Norwegii, akurat nasza firma prowadzi tam trzy kontrakty na roboty mostowe. Porównując nasze warunki pracy do norweskich, to dzieli nas prawnie i mentalnie przepaść. (uczestnik szkolenia)

Karolina Filipczuk / NSZZ Solidarność przy ITM Baza Poznańska

Ogromna wiedza i zaangażowanie pań prowadzących szkolenie sprawiało, iż bardzo łatwo było zastosować wiedzę teoretyczną podczas praktycznych ćwiczeń. Przystępność prezentowanego materiału, tempo wykładu i ćwiczeń dostosowana do potrzeb wszystkich uczestników. Bardzo przyjazna atmosfera i dobrze przygotowane szkolenie. (uczestniczka szkolenia)

Grzegorz Adamczyk / przewodniczący NSZZ „S” przy Diehl Controls Polska sp. z o.o. w Namysłowie, z-ca przew. Zarządu Regionu Śląsk Opolski, członek Komisji Krajowej

Moim zdaniem profesjonalne przygotowanie materiałów na szkolenie pt. „Rokowania zbiorowe: od ponadnarodowych do lokalnych praktyk” oraz trenerów sprawia, że jest tym „rodzynkiem” i obojętnie musi zostać wprowadzone do planów szkoleń w każdym Regionie.

W mojej opinii trenera związkowego program szkolenia i wspólnie opracowane materiały sprawdziły się w pilotażowych zajęciach w ramach projektu – co potwierdzały ankiety od uczestników grup pilotażowych.

Dwóch trenerów wspólnie uzupełniających się i razem prowadzących zajęcia to rozwiązanie bardzo skuteczne i efektywne, a praca na przygotowanych przykładach w programie to kapitalne rozwiązanie.

W tym szkoleniu powinni uczestniczyć działacze związkowi, którzy ukończyli związkowe szkolenia podstawowe, zaś branża czy staż związkowy są najmniej istotne, choć ważne.

To szkolenie jest bardzo wartościowym produktem z KK i - jak mówi stara dewiza - „wiedza kosztuje dużo, a niewiedza jeszcze więcej”.

W planowanych na pierwsze półrocze 2015 r. szkoleniach wpisałem ww. program szkoleniowy dla przeszkolenia działaczy związkowych z naszego Regionu. (prowadzący szkolenie)

Szkolenie bez fajerwerków, ale z efektami – gorąco polecam!

Landsorganisasjonen i Norge

W ramach projektu przeprowadzono również szkolenia wzmacniające kompetencje działaczy przydatne w obszarze rokowań zbiorowych. W szkoleniach tych wzięło udział 38 nowo wybranych członków struktur ponadzakładowych.

Poniżej wypowiedzi dwóch uczestniczek szkoleń, Joli i Marzanny.

Jolanta Chaś / NSZZ "Solidarność" - Międzyzakładowa Organizacja Związkowa nr 871 przy Banku Handlowym w Warszawie SA

Zapoznanie się z mechanizmami norweskiego systemu zbiorowych stosunków pracy było dla mnie bardzo ciekawym doświadczeniem oraz dostarczyło wiedzę, w jaki sposób sprawnie funkcjonujące mechanizmy dialogu między pracą i kapitałem mogą przyczyniać się zarówno do wysokiego wzrostu gospodarczego, jak i do podnoszenia standardów pracy. Poznałam przykłady rozwiązań godnych polecenia dla polskiego związkowca próbującego organizować ochronę pracownika i prowadzić dialog z pracodawcą.

Zwieńczeniem szkolenia była możliwość wymiany doświadczeń w pracy związkowej z przedstawicielami zarządów z innych dużych przedsiębiorstw prywatnych z kapitałem zagranicznym. Rozwiązania stosowane przez inne organizacje pomogły nam nawiązać lepszy dialog z naszym pracodawcą.

Uważam, że takie szkolenia są bardzo potrzebne i uczą nas, jak działać skutecznie. Umiejętności zdobyte na tym szkoleniu są ważnym elementem naszego rozwoju zawodowego.

Marzanna Popławska / przewodnicząca Międzyzakładowej Komisji NSZZ „Solidarność” PPS Powiatu Tomaszowskiego w Tomaszowie Mazowieckim, przewodnicząca Regionalnej Sekcji Pracowników Pomocy Społecznej NSZZ „Solidarność” Regionu Piotrkowskiego, członek Rady Sekcji Krajowej Pracowników Pomocy Społecznej NSZZ „Solidarność”

Czas szkolenia pozwolił nam na analizę dotychczasowych działań i wyciągnięcie wniosków do dalszej pracy związkowej. Podczas szkolenia nauczyliśmy się, jak wyznaczać cele oraz zarządzać nimi, jak planować pracę bieżącą i długofalową poprzez układanie planu zadań. Była to doskonała okazja do wymiany doświadczeń związanych z prowadzeniem organizacji związkowej z kolegami i koleżankami z innych regionów. Prowadzący wspomógł nas w znalezieniu odpowiedzi na nurtujące nas pytania, które stawiamy sobie na co dzień w pracy związkowca.

Zaprezentował nam gotowe techniki w zakresie zarządzania przez cele. Uświadomił nam ważkość wyznaczania celów i osiągania ich w codziennej działalności związkowej. Zobrazował funkcję mózgu w zakresie nabywania nowych nawyków i pozbywania się starych.

Takie szkolenia powinny odbywać się regularnie i cyklicznie - po to, aby utrwalić przyswojoną wiedzę i nauczyć się, jak z niej korzystać i pokazać sposób jej poszerzania w procesie samokształcenia.

Zapraszamy do sięgnięcia po nową publikację

Rokowania zbiorowe w cieniu globalizacji. Rola i miejsce związków zawodowych w korporacjach ponadnarodowych.
Redakcja naukowa Jan Czarzasty.

opierają się na wynikach badań ankietowych przeprowadzonych w spółkach zależnych przedsiębiorstwach ponadnarodowych działających w Polsce. [...] ze Wstępu

[...] Przedkładana Czytelnikom książka zajmuje się problematyką związków zawodowych i rokowań zbiorowych w kontekście postępującej globalizacji. Znajdują się w niej teksty prawnicze oraz socjoekonomiczne. Opracowania mają charakter zarówno teoretyczny, jak i empiryczny, przy czym te drugie

[...] W polskiej literaturze unikalny jest już sam temat rokowań zbiorowych, nie mówiąc już o zgromadzonym zapleczu empirycznym. W tym sensie zarówno książka, jak i poszczególni Autorzy lokują się w wąskim gronie specjalistów. [...]

z recenzji
prof. dr hab. Jacka Sroki

Rokowania zbiorowe w cieniu globalizacji

Rola i miejsce związków zawodowych w korporacjach ponadnarodowych
redakcja naukowa Jan Czarzasty

Książka jest dostępna na stronie Komisji Krajowej.